

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Na prvním stupni je obsah vzdělávací oblasti realizován v předmětu Pracovní činnosti. Tento předmět se vyučuje v 1. – 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Doplnuje tak celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Je protiváhou ostatních vzdělávacích oblastí – je založena na tvůrčí spolupráci žáků.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Průřezová témata :

EV

- učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky chování žáků, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě.

MKV - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, princip sociálního smíru a solidarity.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel rozvíjí u žáků uvedené kompetence následujícím způsobem:

Kompetence k učení

Při výuce vede žáky k(e):

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- používání různých materiálů

Kompetence k řešení problémů

Při výuce vede žáky k(e):

- volbě různých postupů při řešení zadaných úkolů
- promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- rozvíjení tvořivosti a k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Při výuce vede žáky k(e):

- rozšíření slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- popisu postupu práce
- užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Při výuce vede žáky k(e):

- spolupráci a vzájemné pomoci
- práci ve skupině, vytvářejí společnou práci, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Při výuce vede žáky k(e):

- vytvoření pozitivního vztahu k práci
- odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- hodnocení svých výsledků a své činnosti na základě jasných kritérií

5.1 UČEBNÍ OSNOVY

- tomu, aby mohli zažít úspěch

Kompetence pracovní

Při výuce vede žáky k(e):

- dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních pomůcek
- užití materiálu a pracovních nástrojů správným způsobem
- zohledňování rozdílů v pracovním tempu jednotlivých žáků a k přátelské pomoci
- správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami

Kompetence digitální

Při výuce vede žáky k(e):

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. období

1. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Činnosti Vytváření výrobků například z/ze: - přírodnin - modelovací hmoty - papíru - kartonu - textilu - dalších materiálů dle možností Používání a poznávání materiálů, pracovních pomůcek a nástrojů Poznávání tradic - lidové zvyky	Prvouka Etická V - základní dovednosti a odpovědnost Enviromentální V - ucelený pohled na okolní přírodu - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí Prvouka - dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce Český jazyk –sloh - rozšiřování slovní zásoby MKV - princip sociálního smíru a solidarity - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce samostatně Práce ve skupinách
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Činnosti - práce se stavebnicemi (montáž, demontáž) - péče o stavebnice (zacházení, úklid) - udržování pořádku	Prvouka	- kolektivní práce
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
- provádí pozorování přírody - pečuje o nenáročné rostliny	Činnosti - pozorování pokojových rostlin - péče o pokojové rostliny - pěstování rostlin ze semen - pozorování přírody		- práce ve skupinkách
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
- zná základy správného stolování - při stolování se vhodně chová	Zásady chování při stolování Zásady správné výživy		-

	Činnosti - příprava místa, úprava stolu - svačina - školní jídelna - příprava jednoduchého pokrmu Znalost základního vybavení kuchyně - udržování čistoty a pořádku		
HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE			
- pracuje podle pokynů - udržuje pořádek na svém pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném úraz	- první pomoc při úrazu - dodržování pravidel bezpečnosti - samostatnost v úpravě pracovního místa - udržování čistoty a pořádku		

2. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Vytváření výrobků například z/ze: - přírodnin - modelovací hmoty - papíru - kartonu - textilu - dalších materiálů dle možností Používání a poznávání materiálů, pracovních pomůcek a nástrojů Poznávání tradic - lidové zvyky, řemesla		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			-
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Činnosti - práce se stavebnicemi (montáž, demontáž) - práce podle návodu, podle předlohy - péče o stavebnice (zacházení, úklid)		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			-
- pečuje o nenáročnou rostlinu - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	Činnosti - pozorování rostlin - hodnocení pozorování - péče o pokojové rostliny - pěstování rostlin ze semen - poznávání vybraných rostlin (pokojových i pěstovaných) - používání vhodných pomůcek, náčiní a nástrojů		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			-
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	- stolování v ŠJ - příprava jednoduchého pokrmu	MKV - princip sociálního smíru a solidarity	- kolektivní práce
HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE			

- pracuje podle pokynů - udržuje pořádek na svém pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném úraz	- první pomoc při úrazu - dodržování pravidel bezpečnosti - samostatnost v úpravě pracovního místa - udržování čistoty a pořádku		
---	---	--	--

3. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Vytváření výrobků například z/ze: - přírodnin - modelovací hmoty - papíru - kartonu - textilu - dalších materiálů dle možnosti Používání a poznávání materiálů, pracovních pomůcek a nástrojů (jejich funkce a využití) Poznávání tradic - lidové zvyky, řemesla	Prvouka Etická V - základní dovednosti a odpovědnost Enviromentální V - ucelený pohled na okolní přírodu - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí Prvouka - dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce Český jazyk - rozšiřování slovní zásoby MKV - princip sociálního smíru a solidarity - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce GS - Evropa a svět nás zajímá OSV - komunikace a spolupráce	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce: s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		- skupinová práce
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročnou rostlinu	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		-
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování - připraví jednoduchý pokrm - udržuje pořádek a čistotu	- základní vybavení kuchyně - pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - jednoduchá úprava stolu - výběr a nákup potravin - příprava jednoduchého pokrmu - technika v kuchyni		-
HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE			
- pracuje podle pokynů - udržuje pořádek na svém pracovním místě	- první pomoc při úrazu - dodržování pravidel bezpečnosti - samostatnost v úpravě pracovního		

5.1 UČEBNÍ OSNOVY

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném úrazu	místa - udržování čistoty a pořádku		
---	--	--	--

2. období

4. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - bezpečnostní předpisy a hygiena práce - první pomoc	EV - vztah člověka k prostředí MKV - lidské vztahy - etnický původ Výtvarná výchova Přírodověda MKV - princip sociálního smíru a solidarity	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - bezpečnostní předpisy	OSV - komunikace a spolupráce	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti, - bezpečnostní předpisy a hygiena práce - první pomoc	Přírodověda	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - technika v kuchyni-historie a význam - bezpečnost práce - první pomoc	EGS - Evropa a svět nás zajímá - MKV princip sociálního smíru a solidarity	

5. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky ☞
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			

5.1 UČEBNÍ OSNOVY

Člověk a svět práce – Pracovní činnosti - 1. stupeň

<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - seznámí se se základy aranžování a využití přírodních materiálů - zvládne základní stehy, seznámí se s tkaním - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu 	<p>- Vlastnosti materiálu - - pracovní pomůcky a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - bezpečnostní předpisy a hygiena práce - první pomoc 	<p>MKV - lidské vztahy - etnický původ EV - vztah člověka k prostředí Výtvarná výchova - Přírodověda</p>	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - sestaví model z vlastních prvků - zhotoví jednoduchý náčrt a pracuje podle něj - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Stavebnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - bezpečnostní předpisy 	<p>OSV - komunikace a spolupráce Matematika – geometrie</p>	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin</p>	<p>Přírodověda</p>	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - zná základní elektrické přístroje používané v kuchyni - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>Základní vybavení kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - technika v kuchyni-historie a význam - bezpečnost práce - první pomoc 	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá Vlastivěda</p>	

 Poznámky: